

Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. K naplneniu znakov skutkovej podstaty trestného činu podvodu**
Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/100/2016 zo dňa 10. 1. 2017
- 2. K vymedzeniu platieb, ktoré v súvislosti s užívaním bytu hradí oprávnený z vecného bremena bezplatného doživotného užívania bytu**
Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/156/2017 zo dňa 15. 6. 2017
- 3. K výške úrokov pri poskytovaní úverov nebankovými subjektmi**
Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/188/2017 zo dňa 6. 6. 2017
- 4. K styku dieťaťa s rodičom v prípade, ak ho dieťa odmieta**
Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15CoP/22/2017 zo dňa 14. 6. 2017
- 5. Zmena bydliska rodiča dieťaťa môže byť dôvodom pre zmenu rozhodnutia o osobnej starostlivosti dieťaťa**
Uznesenie Krajský súd v Košiciach sp. zn. 7CoP/109/2017 zo dňa 14. 6. 2017
- 6. K dohode o zmenkovom úroku**
Rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/291/2016 zo dňa 6. 7. 2017
- 7. Žalovaný tvrdil, že do obálky nebolo vložené predvolanie, súd zrušil rozsudok pre zmeškanie**
Uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/60/2017 zo dňa 25. 7. 2017
- 8. K právu odoprieť výpoveď v prípade polorodého súrodenca**
Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/64/2017 zo dňa 18. 7. 2017
- 9. K absolútnej neplatnosti dohody o zmluvnej výške nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky**
Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/50/2017 zo dňa 12. 7. 2017
- 10. K povinnosti banky plniť z bankovej záruky**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32 Cdo 4752/2014 zo dňa 31. 8. 2016
- 11. K pristúpeniu ďalšieho účastníka do konania pri vzniku zabezpečenia žalobou uplatneného dlhu ručením po začatí konania**
Uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32 Cdo 5406/2014 zo dňa 30. 11. 2016
- 12. K povahe zmluvného vzťahu ako spotrebiteľskej zmluvy**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Cdo 1685/2015 zo dňa 29. 11. 2016
- 13. Aktívna legitímácia na uplatnenie nároku na náhradu nákladov starostlivosti o nesebestačnú osobu**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 786/2016 zo dňa 30. 9. 2016
- 14. Zodpovednosť za ujmu spôsobenú výkonom právomocí verejného ochrancu práv**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 4118/2015 zo dňa 27. 9. 2016
- 15. K písomnej forme reklamácie podľa Dohovoru CMR urobenej prostredníctvom e-mailu bez zaručeného elektronického podpisu**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 31 Cdo 1570/2015 zo dňa 19. 10. 2016

1. K naplneniu znakov skutkovej podstaty trestného činu podvodu

Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/100/2016 zo dňa 10. 1. 2017

Anotácia:

Krajský súd Trenčín predkladaným rozhodnutím zrušil rozsudok Okresného súdu Partizánske, ktorým tento uznal obžalovanú vinnú z trestného činu podvodu, ktorého sa mala (okrem iného) dopustiť tým, že si od veriteľa požičala peniaze. Ako účel pôžičky uviedla nákup materiálu pre vlastné podnikanie, ale už pri prevzatí finančných prostriedkov vedela, že ich použije na iný účel.

Krajský súd Trenčín upozornil, že pokiaľ by malo uvedenia veriteľa v omyl spočívať výlučne v tom, že dlžník deklaruje iný účel použitia finančných prostriedkov, nie skutočne zamýšľaný účel, nebude táto skutočnosť sama o sebe postačovať pre naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa ustanovenia § 221 Trestného zákona. Z hľadiska uvedeného trestného činu bude podstatný úmysel nevrátiť veriteľovi peniaze, ktorý bude existovať už v dobe, keď dlžník od veriteľa peniaze prijme.

Právna veta:

Pri trestnom čine podvodu je potrebné, aby páchatel' tohto skutku aktívnym konaním predstieral okolnosti, ktoré sú v rozpore so skutočným stavom vecí /alebo takýto omyl vedomý si jeho existencie využil vo svoj prospech/ a spôsobil tak majetkovú ujmu na veciach, ktoré nepatria páchatel'ovi. Nejde však o naplnenie všetkých zákonných znakov uvedeného trestného činu pokiaľ dlžník použije vypožičané peniaze na iný účel, než je ten, čo uviedol veriteľovi ako účel pôžičky.

Právna oblasť: Trestné právo

Právny inštitút: Podvod

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 300/2005 Z. z. – § 221
pre ČR: 40/2009 Sb. – § 209

2. K vymedzeniu platieb, ktoré v súvislosti s užívaním bytu hradí oprávnený z vecného bremena bezplatného doživotného užívania bytu

Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/156/2017 zo dňa 15. 6. 2017

Anotácia:

Krajský súd Trenčín v predkladanom rozhodnutí posudzoval, kto je povinný správcovi bytového domu platiť platby za služby, ktoré sú spojené s užívaním bytu a zálohové platby na účely tvorby fondu prevádzky, údržby a opráv v prípade, keď byt užíva osoba oprávnená z vecného bremena bezplatného doživotného užívania bytu. Nároky posudzoval na základe podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým vlastníčka bytu požadovala, aby súd uložil oprávnenému z vecného bremena povinnosť hradiť mesačné náklady spojené s užívaním bytu priamo správcovi bytového domu.

Krajský súd v Trenčíne v uvedenej súvislosti upozornil, že oprávnený z vecného bremena ako užívateľ bytu nemá povinnosť hradiť akékoľvek platby správcovi bytového domu. Táto povinnosť zaťažuje vždy vlastníka. Oprávnený z vecného bremena síce nesie náklady na služby, ktoré súvisia s užívaním bytu (t. j. náklady na elektrickú energiu, plyn apod.) – voči správcovi je však povinný k plateniu uvedených nákladov vlastníkom bytu, ktorá si ich následne vyúčtuje s oprávneným z vecného bremena. Výnimkou by bola len situácia, keby bol oprávnený z vecného bremena zmluvnou stranou zmluvy, na základe ktorej je plnenie súvisiace s užívaním bytu poskytované. Oprávnený z vecného bremena doživotného užívania však nie je vôbec povinný platiť platby na účely tvorby fondu prevádzky, údržby a opráv, ktoré vždy platí vlastníka.

Právna veta:

1. V zmysle zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov povinnosť uhrádzať zálohové platby na účely tvorby fondu prevádzky, údržby a opráv a na plnenia spojené s užívaním bytu konkrétnemu správcovi bytového domu zaťažuje vlastníka bytu. Medzi vlastníkom bytu a správcom bytového domu vzniká na základe zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov právny vzťah, pričom práva a povinnosti účastníkov tohto vzťahu upravuje citovaný zákon a špecifikuje písomná zmluva o výkone správy. Z uvedeného právneho vzťahu nemožno vyvodiť povinnosť uhrádzať zálohové platby pre žalovaného, ktorý nie je vlastníkom predmetného bytu ale len jeho užívateľom na základe oprávnenia z vecného bremena.
2. Ak bolo medzi žalobkyňou a žalovaným pri darovaní bytu zriadené vecné bremeno spočívajúce v práve doživotného bezplatného užívania predmetného bytu žalovaným, má žalovaný právo predmetný byt užívať bezodplatne, teda nemá povinnosť žalobkyne ako vlastníčke za užívanie jej bytu nič platiť. Na druhej strane je zřejmé, že ak medzi stranami nebolo v zmluve o zriadení vecného bremena dohodnuté niečo iné, bezodplatnosť sa týka len užívania bytu, nie aj plnení a služieb, ktoré sú s užívaním bytu spojené /elektrická energia, plyn, voda, kúrenie a podobne/. Žalovaný ako oprávnený z vecného bremena teda nemá povinnosť platiť žalobkyne ako vlastníčke bytu nejakú odplatu za samotné užívanie bytu, má ale povinnosť nahradiť náklady, ktoré žalobkyňa ako vlastníčka bytu zaplatila za plnenia a služby, ktoré on pri užívaní bytu spotreboval /nie však náklady za platby do fondu prevádzky, údržby a opráv/. Túto povinnosť má voči žalobkyne ako vlastníčke bytu, nie však voči tretej osobe, teda ani správcovi bytového domu, ak len toto nevyplýva z nejakého osobitného právneho dôvodu /napríklad, ak by zmluvu o dodávke elektrickej energie s dodávateľom nemala uzatvorenú žalobkyňa ako vlastníčka bytu ale priamo žalovaný ako jeho užívateľ, mal by žalovaný povinnosť uhrádzať náklady na elektrickú energiu priamo jej dodávateľovi/.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Bytové vlastníctvo, vecné bremená

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 182/1993 Z. z. – § 7b ods. 5, § 10
40/1964 Zb. – § 151n
pre ČR: 89/2012 Sb. – § 1180, 1181

3. K výške úrokov pri poskytovaní úverov nebankovými subjektmi

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/188/2017 zo dňa 6. 6. 2017

Anotácia:

Krajský súd Banská Bystrica sa v predkladanom rozhodnutí vyjadruje k úrokovej sadzbe dojednanej v rámci spotrebiteľského úveru. V posudzovanom prípade poskytol nebankový subjekt úver s úrokovou sadzbou vo výške 39,15 % ročne; sudy však túto sadzbu označili za rozpornú s dobrými mravmi.

Krajský súd Banská Bystrica nad rámec kazuistického konštatovania nemravnosti označenej úrokovej sadzby ďalej za účelom formovania všeobecného pravidla posudzovania úrokových sadzieb uviedol, že výška úrokov je neprímeraná vtedy, keď je podstatne vyššia, než výška úrokov určená bankami poskytujúcimi pôžičky či úvery. Súd pripustil, že môže byť v súlade s právom, keď nebankové subjekty určia úrokovú sadzbu, ktorá bude vyššia, než obvyklá úroková sadzba uplatňovaná bankami v danom období. Ak však má byť v súlade s dobrými mravmi, nesme byť v žiadnom prípade vyššia, než 100 % oproti úrokovej sadzbe, ktorú uplatňujú bankovní poskytovatelia úverov a pôžičiek.

Právna veta:

Vo vzťahu k výške úrokovej sadzby (39,15 % ročne, čo predstavuje sumu 78,30 Eur) odvolací súd zdôrazňuje tú skutočnosť, že úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov. Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprímerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Za v rozpore s dobrými mravmi je potrebné považovať úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Spotrebiteľské úvery

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 39, § 53 ods. 5,6
129/2010 Z. z. – § 4 ods. 1 písm. f)
pre ČR: 89/2012 Sb. – § 580
257/2016 Sb. – § 106 odst. 1 písm. f)

4. K styku dieťaťa s rodičom v prípade, ak ho dieťa odmieta

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15CoP/22/2017 zo dňa 14. 6. 2017

Anotácia:

Rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica rieši situáciu, v ktorej maloletý syn odmietal styk s otcom. Súd prvej inštancie styk otca s dieťaťom zakázal, otec sa však proti rozhodnutiu odvolal s argumentom, že vôľu maloletého syna k styku s otcom a negatívne postoje maloletého k otcovi boli dlhodobo intenzívne pestované matkou.

Krajský súd Banská Bystrica sa vo vzťahu k posudzovanému prípadu vyjadril, že pokiaľ sa dieťa nechce stretávať s rodičom z určitého rozmaru alebo napríklad preto, že je k negatívne mu vzťahu k rodičovi manipulované druhým rodičom, nemôžu tieto skutočnosti v nijakom prípade odôvodniť zákaz či obmedzenie styku. Zákaz styku môže vyplývať výlučne z najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa.

V danom prípade Krajský súd Banská Bystrica nakoniec vyslovil súhlas so zákazom styku; ako dôvod pre zákaz styku označil skutočnosť, že impulzívne a extrémne direktívne reakcie otca vyvolali v maloletom úzkostné fóbické správanie a pocit ohrozenia, ktoré u dieťaťa viedli až k zníženému sebedovomiu a poruchám učenia s potrebou medikamentózne liečby. Dôvodom pre odmietanie styku teda u dieťaťa v predmetnom prípade nebolo ovplyvňovanie matkou, ale správanie otca.

Právna veta:

V zásade platí, že ničím neodôvodnená nechuť dieťaťa na styk s druhým rodičom nemôže byť dôvodom na odmietanie styku najmä vtedy, ak indície smerujú k zámernému pôsobeniu preferenčného rodiča s cieľom vyvolať takéto správanie maloletého dieťaťa. Rovnako nemožno rozhodnúť o obmedzení s druhým rodičom z dôvodu, že dieťa nechce, nemá záujem o tento styk. Jediným kritériom pre vyslovenie zákazu styku rodiča s dieťaťom je aktuálna nevyhnutnosť takejto opatrenia a záujem dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva.

Právna oblasť: Rodinné právo

Právny inštitút: Styk s dieťaťom

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 36/2005 Z. z. – § 25
pre ČR: 89/2012 Sb. – § 891

5. Zmena bydliska rodiča dieťaťa môže byť dôvodom pre zmenu rozhodnutia o osobnej starostlivosti dieťaťa

Uznesenie Krajský súd v Košiciach sp. zn. 7CoP/109/2017 zo dňa 14. 6. 2017

Anotácia:

Krajský súd Košice posudzoval návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým chcel otec dieťaťa riešiť presťahovanie matky jeho dieťaťa do vzdialenejšieho mesta. Vzhľadom na to, že spoločné dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matky, automaticky predpokladala, že sa dieťa presťahuje s ňou. Otec sa však domnieval, že rozhodnutie o zmene bydliska dieťaťa vyžaduje súhlas oboch rodičov.

Súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol s tým, že hoci sa otec obáva presťahovania dieťaťa, vydanie neodkladného opatrenia nie je možné viazať na neurčité udalosti, ktoré by mohli v budúcnosti nastať. Krajský súd Košice však so súdom prvej inštancie nesúhlasil a upozornil, že plánované presťahovanie dieťaťa zakladá naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, pretože z podaní matky vyplýva, že sa domnieva, že vzhľadom na zverenie dieťaťa do jej osobnej starostlivosti je oprávnená sama rozhodovať o presťahovaní dieťaťa. Súd zdôraznil, že o presťahovaní dieťaťa musia rozhodnúť obaja rodičia, a to aj napriek tomu, že je dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky; pokiaľ sa nezhodnú, musí rozhodnúť v tejto otázke súd. Zmena bydliska matky, ktorá má dieťa v osobnej starostlivosti, je zároveň dôvodom, aby súd znovu posúdil otázku osobnej starostlivosti o dieťa a zvážil, či by napríklad nebolo vhodnejšie zveriť dieťa do osobnej starostlivosti druhého rodiča.

Právna veta:

Zmena bydliska dieťaťa a jeho presťahovanie do vzdialeného 169 km od súčasného bydliska dieťaťa, kde má dieťa vybudované všetky podstatné väzby, je zjavne potrebné posudzovať ako podstatnú vec týkajúcu sa maloletého dieťaťa. Zmena bydliska si v tomto prípade vyžaduje i zmenu školy, ktorú má maloletý navštevovať, nepochybne i zmenu mimoškolských aktivít a zároveň zásadným spôsobom vplýva i na doposiaľ upravený styk dieťaťa s otcom, ktorý sa realizoval aj počas pracovného týždňa, preto je potrebné náležite zistiť, či takáto zmena pomerov je v záujme maloletého dieťaťa a či plánovaná zmena pomerov matky je alebo nie je dôvodom pre zmenu osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, prípadne či vyžaduje zmenu rozhodnutia o úprave styku. Svojevoľným presťahovaním maloletého na základe jednostranného rozhodnutia matky by mohlo dôjsť k ohrozeniu záujmov maloletého dieťaťa, ktorý záujem nie je možné stotožňovať s individuálnymi predstavami rodičov o realizácii výkonu svojich rodičovských práv vo vzťahu k maloletému dieťaťu.

Právna oblasť: Rodinné právo

Právny inštitút: Osobná starostlivosť o dieťa

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 36/2005 Z. z. – § 24, § 26
pre ČR: 89/2012 Sb. – § 907, § 908, § 909

6. K dohode o zmenkovom úroku

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/291/2016 zo dňa 6. 7. 2017

Anotácia:

Krajský súd Košice sa v rozhodnutí bližšie vyjadruje k obsahu dohôd o zmenkových úrokoch. V prvom rade v súlade s judikatúrnou praxou upozorňuje, že výšku zmenkového úroku, ktorá podstatne prevyšuje úrokovú mieru obvykle poskytovanú peňažnými ústavmi v dobe vystavenia zmenky, je potrebné posúdiť ako rozpornú s dobrými mravmi a teda neplatnú. Žalobca sa navyše v predmetnom spore pokúsil neplatnosť dojednania o výške zmenkového úroku pre rozpor s dobrými mravmi vyriešiť tým spôsobom, že vzal žalobu čiastočne späť tak, aby požadoval iba čiastočný úrok vo výške 0,06 % denne zo zmenkovej sumy. Vzhľadom na to Krajský súd Košice výslovne upozornil, že dohoda o zmenkovom úroku je jeden nedeliteľný celok a nie je ju teda možné s odkazom na § 41 Občianskeho zákonníka uznať za neplatnú len čo do výšky sadzby, ktorá presahuje sadzbu uznateľnú ako súladnú s dobrými mravmi. Sankciou za nemravné dojednanie o výške zmenkových úrokov je teda úplná strata možnosti vymoženého akejkoľvek časti úrokov podľa tejto dohody.

Právna veta:

- I. Výška zmenkového úroku 91,25% ročne podstatne prevyšuje úrokovú mieru obvyklú z praxe peňažných ústavov v čase vystavenia zmenky, kedy úrokové sadzby boli nižšie ako 14 % ročne pri spotrebiteľských úveroch a ostatných úveroch pre domácnosti poskytované bankami, z ktorého dôvodu je dohoda o zmenkovom úroku v rozpore s dobrými mravmi, a teda neplatná v zmysle ust. § 39 Obč.zák. ako celok.
- II. Dohoda o zmenkovom úroku tvorí nedeliteľný celok a podľa obsahu ju nemožno deliť tak, ako to má na mysli ust. § 41 Obč. zák., a teda určiť za neplatnú len tú časť dohody, ktorú vzhľadom na výšku dohodnutých úrokov považuje súd za neprímeranú a v prevyšujúcej časti priznať zmenkový úrok. Z neplatnej dohody nie je možné priznať žiadne plnenie, a teda ani zmenkový úrok po čiastočnom späťvzátí návrhu vo výške 0,06 % denne zo zmenkovej sumy.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Zmenky, absolútna neplatnosť

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 39
191/1950 Zb. – Čl. I., § 5, § 48
pre ČR: 89/2012 Sb. – § 580
191/1950 Sb. – Čl. I., § 5, § 48

7. Žalovaný tvrdil, že do obálky nebolo vložené predvolanie, súd zrušil rozsudok pre zmeškanie

Uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/60/2017 zo dňa 25. 7. 2017

Anotácia:

Krajský súd Žilina v predkladanom rozhodnutí posudzoval splnenie podmienok pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného. Žalovaný tvrdil, že k vydaniu rozsudku pre zmeškanie nemalo dôjsť, pretože v obálke, ktorou mu malo byť podľa súdu doručené predvolanie, sa predmetné predvolanie nenachádzalo. Asistentka sudcu naopak tvrdila, že predvolanie do obálky vložené bolo. Súd prvej inštancie sa pri zisťovaní okolností doručenia (resp. nedoručenia) riadil predovšetkým svedectvom asistentky a ďalej tým, že na doručenke bolo vyznačené typizovanou značkou, že predvolanie na pojednávanie obsahovala.

Krajský súd Žilina rozsudok pre zmeškanie zrušil a judikoval, že pokiaľ žalovaný tvrdí, že súd zabudol do obálky založiť predvolanie, nepostačuje pre dôkaz, že predvolanie mu skutočne bolo doručené, len označenie doručenia predvolania na doručenke a výpoveď asistentky súdu, že predvolanie do obálky založila. Pri takýchto okolnostiach treba mať podľa názoru Krajského súdu Žilina za to, že rozsudok pre zmeškanie nemožno vydať.

Právna veta:

1. Zákon výslovne trvá na tom, že k odňatiu možnosti konať pred súdom muselo dôjsť postupom súdu. Pod postupom súdu pritom treba rozumieť nielen postup senátu a predsedu senátu (samosudcu), ale aj faktickú činnosť súdu v širšom zmysle slova vrátane činnosti kancelárie súdu vykonávajúcej určité úkony v rámci jej pôsobnosti, ak vadný postup v tejto inej činnosti súdu sa následne premietol do vadného postupu senátu alebo predsedu senátu (samosudcu) prejednávajúceho vec, prípadne iného orgánu súdu povereného určitými úkonmi v civilnom konaní tak, že strane bola v dôsledku toho odňatá možnosť konať pred súdom v rozsahu oprávnenia daného mu zákonom.
2. Odvolací súd vychádzal z toho, že v konaní vyvstali pochybnosti ohľadom doručenia predvolania, ktoré mali za následok vydanie rozsudku pre zmeškanie a ktoré pochybnosti sa súd prvej inštancie rozhodol odstrániť aj svedectvom asistentky senátu zodpovednej za doručenie predmetného predvolania, avšak bez následnej konfrontácie, posúdenia a vyhodnotenia skutočností a dôkazov predložených žalovanou, čím výrazne zasiahol do práv žalovanej. Vyhodnotenie doručenia predvolania žalovanej považoval odvolací súd za nedostatočné a naďalej za spochybniteľné. Keďže v prejednávanej veci nemožno jednoznačne preukázať, že súdna zásielka doručená žalovanej obsahovala aj listinu – predvolanie, keďže len označenie na doručenke je nedostatočné a následné vydanie rozsudku pre zmeškanie vyvoláva pochybnosti o postupe súdu vo vzťahu k žalovanej, považoval odvolací súd za správne, napadnuté uznesenie zmeniť a zjednať tak nápravu v porušení práv žalovanej.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Rozsudok pre zmeškanie, odňatie možnosti konať pred súdom

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 160/2015 Z. z. – § 274, § 365 ods. 1 písm. b)
pre ČR: 99/1963 Sb. – § 205 odst. 2 písm. c), § 205b

8. K právu odoprieť výpoveď v prípade polorodého súrodenca

Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/64/2017 zo dňa 18. 7. 2017

Anotácia:

Krajský súd Trenčín v predkladanom rozhodnutí riešil zločin sexuálneho násillia, ktorého sa mal obžalovaný dopustiť na svojom maloletom nevlastnom bratovi. Súd prvej inštancie mal za to, že nebolo dokázané, že sa skutok naozaj stal, a to s odkazom na skutočnosť, že prakticky jediný usvedčujúci dôkaz bola výpoveď poškodeného maloletého, ktorá bola v prípravnom konaní vykonaná v rozpore s ustanovením § 130 ods. 2 Trestného poriadku; maloletý bol totiž podľa súdu nedostatočne poučený o práve odmietnuť svoju výpoveď.

Krajský súd Trenčín so súdom prvej inštancie súhlasil, keď podotkol, že ani zo záznamu technickými prostriedkami, ani z písomnej zápisnice nevyplýva vyjadrenie maloletého svedka, či bude vypovedať, alebo využije právo odmietnuť svoju výpoveď. Nad rámec uvedeného sa odvolací súd ďalej vyjadril k argumentu, ktorý použila v odvolaní v neprospech žalovaného prokurátorka, a síce, že poučenie maloletého, že obvinený je jeho bratom, je nadbytočné, pretože maloletý a obvinený sú len polorodí súrodenci. Krajský súd Trenčín v tomto smere upozornil, že ustanovenie § 130 Trestného poriadku sa vzťahuje aj na polorodých súrodencov.

Právna veta:

Zo žiadneho ustanovenia Trestného poriadku nevyplýva, že by bol robený rozdiel medzi vlastnými (plnorodými) a nevlastnými (polorodými) súrodencami.

Právna oblasť: Trestné právo procesné

Právny inštitút: Právo odoprieť výpoveď

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 301/2005 Z. z. – § 130
pre ČR: 141/1961 Sb. – § 100

9. K absolútnej neplatnosti dohody o zmluvnej výške nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky

Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/50/2017 zo dňa 12. 7. 2017

Anotácia:

Krajský súd Trenčín sa v predkladanom rozhodnutí vyjadruje k prípustnosti zmluvného dojednania veriteľa a dlžníka, ktorého akceptáciou sa dlžník pre prípad, že neuhradí dohodnuté splátky, zaviazal uhradiť splnomocnencovi veriteľa náklady spojené s vymáhaním pohľadávky. Keď nárok na úhradu nákladov vo výške podľa dohody splnomocnenec veriteľa uplatnil súdne, súd prvej inštancie žalobu zamietol s poukazom na rozpor dojednania s dobrými mravmi.

Splnomocnenec veriteľa (t. j. žalobca v spore) podal odvolanie a bránil sa argumentáciou, že dojednanie predstavuje druh nepomenovanej zmluvy, ktorá sa v podstate analogicky blíži dohode o zmluvnej pokute, resp. má mať sankčný charakter pre prípad porušenia povinnosti dlžníka uhradiť dojednané splátky. Krajský súd Košice však upozornil, že dojednanie o zaplatení nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky je v situácii, kedy má veriteľ nárok na trovy konania vrátane trov právneho zastúpenia, v podstate dvojitým postihom dlžníka a zároveň obchádzaním príslušných ustanovení o náhrade trov právneho zastúpenia. Z uvedeného dôvodu je preto potrebné podobné dojednania odmietnuť nielen ako rozporné s dobrými mravmi, ale zároveň neplatné pre rozpor so zákonom.

Právna veta:

- I. Súd prvej inštancie založil svoje zamietavé rozhodnutie na absolútnej neplatnosti právneho úkonu vo vzťahu k dohode o zaplatení dlhu, v rámci ktorej došlo medzi žalobcom a žalovanou k dohode, že v prípade, ak žalovaná ako dlžník poruší dohodu o zaplatení dlhu v splátkach, zaväzuje sa zaplatiť žalobcovi náklady spojené s vymáhaním pohľadávky a súvisiace trovy splnomocnencovi veriteľa vo výške 20% z dlžnej istiny, teda zo sumy 1 535eur.
- II. Ako vyplýva z prejednávanej dohody, žalobca v tejto dohode figuroval ako splnomocnenec veriteľa. Zároveň v tejto dohode bolo stanovené, že v prípade, ak žalovaná ako dlžníčka nezaplatí svoj dlh voči veriteľovi, zaväzuje sa zaplatiť v prospech žalobcu čiastku 20% z dlžnej istiny, čo predstavuje náklady spojené s vymáhaním pohľadávky.
- III. Žalobca ako dôkaz v odvolaní predložil rozhodcovský rozsudok, z ktorého vyplýva, že týmto rozhodcovským rozsudkom bola žalovaná ako dlžníčka zaviazaná zaplatiť žalobcovi trovy právneho zastúpenia a tiež bola zaviazaná zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 120 eur. Z tohto potom vyplýva, že bol v celom rozsahu dôvodný záver súdu prvej inštancie o rozpore zmluvného dojednania medzi žalobcom a žalovanou v rozpore s mravmi, ktoré však zároveň aj obchádza zákon, pretože aj z pripojených listinných dôkazov doložených v rámci odvolacieho konania je zrejmé, že veriteľovi žalovanej vznikol nárok na náhradu trov konania súvisiacich s vymáhaním pohľadávky pred rozhodcom a tieto sú aj predmetom vymáhania v exekučnom konaní. Preto ďalšie trovy súvisiace s vymáhaním pohľadávky, ktorých sa v tomto konaní domáha žalobca, predstavujú obchádzanie zákona, t.z. obchádzanie ustanovení o nároku na trovy právneho zastúpenia v prípade vymáhania istiny s príslušenstvom, na ktoré má veriteľ preukázateľne nárok. Jednalo by sa v takomto prípade o dvojitý postih vo vzťahu k žalovanej ako dlžníčke z daného zmluvného vzťahu.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: právne úkony, absolútna neplatnosť

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 39, § 51
160/2015 Z. z. – § 251
pre ČR: 89/2012 Sb. – § 580, § 1746 odst. 2
99/1963 Sb. – § 137 odst. 1

10. K povinnosti banky plniť z bankovej záruky

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32 Cdo 4752/2014 zo dňa 31. 8. 2016

Anotácia:

Publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sa týka negatívneho vymedzenia povinnosti banky plniť z bankovej záruky so záverom, že povinnosť banky plniť z bankovej záruky nevzniká, ak neobsahuje výzva na plnenie z bankovej záruky náležitosti prehlásenia veriteľa stanovené v záručnej listine.

Právna veta:

Povinnosť banky plniť z bankovej záruky nevzniká, Ak výzva na plnenie z bankovej záruky neobsahuje náležitosti prehlásenia veriteľa stanovené v záručnej listine.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Zaistenie záväzku, banková záruka

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 513/1991 Zb. – § 316, § 317, § 319
pre ČR: 513/1991 Sb. – § 316, § 317, § 319

11. K pristúpeniu ďalšieho účastníka do konania pri vzniku zabezpečenia žalobou uplatneného dlhu ručením po začatí konania

Uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32 Cdo 5406/2014 zo dňa 30. 11. 2016

Anotácia:

Publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sa týka splnenia podmienok pre pristúpenie účastníka do konania a v pomeroch konkrétneho prípadu vyvodzuje, že podmienky pre pristúpenie do konania sú splnené, ak až v priebehu konania vedeného proti dlžníkovi o splnení dlhu nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú vznik zabezpečenia žalobou uplatneného dlhu ručením.

Právna veta:

Pristúpenie účastníka do konania prichádza do úvahy, ak až v priebehu konania vedeného proti dlžníkovi o splnení dlhu nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú vznik zabezpečenia žalobou uplatneného dlhu ručením.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Pristúpenie do konania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 160/2015 Z. z. – § 79
pre ČR: 99/1963 Sb. – § 92 odst. 1

12. K povahe zmluvného vzťahu ako spotrebiteľskej zmluvy

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Cdo 1685/2015 zo dňa 29. 11. 2016

Anotácia:

Publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky vysvetľuje, že pri posudzovaní, či v konkrétnom zmluvnom vzťahu ide o spotrebiteľskú zmluvu, nie je rozhodujúca okolnosť, že spotrebiteľ disponuje podnikateľským oprávnením, ale účel konania tejto osoby v konkrétnom zmluvnom vzťahu.

Právna veta:

Pre posúdenie, či je fyzická osoba uzatvárajúca zmluvu s dodávateľom v postavení spotrebiteľa, je rozhodujúci účel konania tejto osoby v konkrétnom zmluvnom vzťahu. Samotná okolnosť, že spotrebiteľ má podnikateľské oprávnenie, je pre posúdenie zmluvného vzťahu s dodávateľom nevýznamná.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Spotrebiteľské zmluvy

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 52
pre ČR: 40/1964 Sb. – § 52

13. Aktívna legitímácia na uplatnenie nároku na náhradu nákladov starostlivosti o nesebestačnú osobu

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 786/2016 zo dňa 30. 9. 2016

Anotácia:

Publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu sumarizuje vývoj judikatúry Ústavného a Najvyššieho súdu Českej republiky k rozsahu odškodnenia za náklady starostlivosti o nesebestačného poškodeného a dospieva k záveru, že nárok na náhradu nákladov starostlivosti o nesebestačnú osobu poškodenú na zdraví a o jej domácnosť patrí priamo poškodenému, nie tretej osobe, ktorá starostlivosť v potrebnom rozsahu a nad rámec bežnej a štandardnej rodinnej spolupráce a solidarity osobne vykonáva, bez toho aby na ňu vynakladala finančné prostriedky.

Rozhodnutie bolo na zasadnutí občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu v máji 2017 schválené na uverejnenie v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk.

Právna veta:

Nárok na náhradu nákladov starostlivosti o nesebestačnú osobu poškodenú na zdraví a o jej domácnosť náleží priamo poškodenému, nie tretej osobe, ktorá starostlivosť v potrebnom rozsahu a nad rámec bežnej a štandardnej rodinnej spolupráce a solidarity osobne vykonáva, bez toho, aby na ňu vynakladal finančné prostriedky.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Zodpovednosť za škodu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 449 ods. 1, 3
pre ČR: 40/1964 Sb. – § 449 odst. 1, 3

14. Zodpovednosť za ujmu spôsobenú výkonom právomocí verejného ochrancu práv

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 4118/2015 zo dňa 27. 9. 2016

Anotácia:

Publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky vysvetľuje, že zodpovednou za ujmu spôsobenú výkonom právomocí verejného ochrancu práv je štát zodpovedný v režime zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom.

Rozhodnutie bolo na zasadaní občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu v máji 2017 schválené na uverejnenie v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk.

Právna veta:

Za ujmu spôsobenú výkonom právomocí verejného ochrancu práv zodpovedá štát podľa zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Zodpovednosť štátu za škodu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 514/2003 Z. z. – § 3 ods. 1

pre ČR: 82/1998 Sb. – § 3 odst. 1

15. K písomnej forme reklamácie podľa Dohovoru CMR urobenej prostredníctvom e-mailu bez zaručeného elektronického podpisu

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 31 Cdo 1570/2015 zo dňa 19. 10. 2016

Anotácia:

Publikované rozhodnutie veľkého senátu občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu Českej republiky vysvetľuje, že písomná forma reklamácie podľa čl. 32 odst. 2 Dohovoru CMR je dodržaná aj v prípade, keď je reklamácia urobená prostredníctvom e-mailu bez zaručeného elektronického podpisu.

Rozhodnutie bolo na májovom zasadaní občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu (2017) schválené k uverejneniu v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk.

Právna veta:

Písomná forma reklamácie podľa čl. 32 ods. 2 Dohovoru CMR je dodržaná aj v prípade, keď je reklamácia urobená prostredníctvom e-mailu bez zaručeného elektronického podpisu.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Medzinárodná preprava

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 11/1975 Zb. – čl. 32 ods. 2

pre ČR: 11/1975 Sb. – čl. 32 odst. 2